

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/473/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114220082
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114220082.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľka a advokátka JUDr. Andrea Cviková, proti žalovanej: P. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. J., Q. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962, zast. JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Bratislava, Dobrovičova 13, o zaplatenie 968,19 eura s príslušenstvom, o späťvzatie žaloby pred nadobudnutím právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Nitra z 25. mája 2015 č.k. 10C/235/2014-52, takto

rozhodol:

Odvolací súd p r i p ú ť a späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovanej zaplatenia 968,19 eura rozhodol tak, že konanie v časti istiny 146,10 eura s príslušenstvom zastavil a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej súd náhradu trov konania nepriznal. V zamietajúcej časti rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 4 ods. 1 - 4 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, §52 ods. 1 - 2, § 53 ods. 1 - 2, § 54 ods. 1 - 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zisteným skutkovým stavom. Z predložených listín mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli dňa 17. 07. 2009 individuálne špecifikovanú zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 796,65 eura, v ktorej je okrem RPMN a úrokovej sadzby uvedená aj zmluvná odmena za poskytnutie úveru 664,21 eura, t. j. takmer v rovnakej výške, ako bola samotná výška úveru. Podľa samotných zmluvných podmienok žalobcu bola táto odmena súčasťou mesačnej splátky. Dohodu o výške zmluvnej odmeny považoval za neprimeranú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú prax žalobcu, vrátane praxe s používaním takmer nečitateľného textu v časti všeobecných obchodných podmienok. Navyše konštatoval, že odplata za úver v rozsahu takmer 85% zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov a niet dôvod na iné, ako úžerné označenie takýchto úrokov, poukazujúc na ust. § 39 OZ. Uzavrel, že dojednaná odplata je neplatná, pretože nie je akceptovateľné, aby spotrebiteľka - žalovaná dostala úverové prostriedky vo výške 796,65 eura a zaplatil za to odmenu žalobcovi vo výške 664,21 eura. Vychádzajúc z ust. § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 Občianskeho zákonníka mal za to, že žalovanej tak bola nesporne na základe neplatného právneho úkonu poskytnutá suma 796,65 eura, pričom žalobcovi vzniklo právo požadovať od žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške poskytnutého plnenia. Keďže žalovaná zaplatila na úvere spolu

sumu 1.082,58 eura a po podaní žaloby 146,10 eura, v ktorej časti súd konanie zastavil, je zrejme, že zaplatila na úver viac, než bola povinná titulom bezdôvodného obohatenia vydať. Rozhodnutie o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a v konaní úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich náhradu neuplatnila. Z dôvodu, že žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania skúmal súd, či vznikol nárok na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vstúpil do konania oznámením doručeným súdu 24. 11. 2014, zjavne bez súhlasu žalovanej. V danom prípade súd nevzhliadol účelnosť vynaložených trov samotným charakterom vedľajšieho účastníka, keď vedľajší účastník vstúpil do konania za účelom ochrany práv spotrebiteľa, pričom jeho vyjadrenie k veci obsahuje hlavne ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré cituje, ako aj všeobecné tézy o neprijateľných zmluvných dojednaniach, poukazuje na RPMN 70%, ktorá však z listinných dôkazov nevyplynula. Dospel k názoru, že vyjadrenie používa vedľajší účastník do viacerých konaní, kde vystupuje spotrebiteľ bez znalosti spisu. Na základe uvedeného mu náhradu trov konania nepriznal.

Písomným podaním, došlým odvolaciemu súdu dňa 30. 06. 2015 žalobca prehlásil, že žalobu v celom rozsahu berie späť a žiadal, aby späťvzatie súd pripustil, zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavil.

Žalovaná so späťvzatím žaloby, písomným podaním došlým odvolaciemu súdu dňa 21. 08. 2015, prejavila súhlas.

Podľa § 222 ods. 2 OSP odvolanie môže odvolací súd vybaviť aj tak, že pripustí vzatie návrhu na začatie konania späť, alebo schváli zmier.

Podľa § 208 OSP, ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Právo disponovať so žalobou má výlučne žalobca. Keďže v tomto konaní žalobca vzal svoju žalobu späť po tom, čo už súd prvého stupňa rozhodol, išlo o jeho procesný úkon voči súdu, ktorým prejavil vôľu, aby sa nekonalo a o veci meritórne nerozhodovalo. Pri účinnom späťvzatí žaloby, t.j., keď odvolací súd pripustí späťvzatie žaloby, všetky účinky konania sa rušia od začiatku a súdená vec sa dostáva do stavu pred podaním žaloby; z toho vyplýva aj povinnosť odvolacieho súdu zrušiť napadnutý rozsudok s následným zastavením konania.

Odvolací súd rešpektujúc dispozičné právo žalobcu a rozhodujúc bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP späťvzatie žaloby v zmysle cit. zákonných ustanovení pripustil, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil.

O náhrade trov celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 2, prvej vety OSP, v zmysle ktorého ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Trovy konania sú výdavky, ktoré vznikajú subjektom konania pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov počas konania. Plnia dôležité funkcie pri prevencii a sú zároveň aj sankciou za neúspech v sporovom konaní, alebo za chybné vedenie sporového konania. Trovy konania chránia pred šikanóznym vedením sporov a svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva. Za trovy konania sa považujú len tie výdavky, ktoré vznikli od momentu začatia konania do jeho skončenia, resp., ktoré vznikli aj pred začatím konania, ale ich vynaloženie bezprostredne súvisí s konaním.

V prípade zastavenia konania platí zásada, že podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania. Z tejto zásady sú však v ust. § 146 ods. 2 OSP zakotvené dve výnimky. Podľa tohto ustanovenia platí, že ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy, a ak sa pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Teda podľa ustanovenia § 146 ods. 2 OSP možno uložiť povinnosť nahradiť náklady konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie sa posudzuje len z procesného hľadiska, teda nie podľa hmotného práva, pretože by už išlo o posúdenie

dôvodnosti nároku vo veci samej, takže by po zastavení konania súd musel ďalej skúmať dôvodnosť nároku vo veci samej.

V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že konanie vo veci bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom (č. I. 61 spisu), a to bez uvedenia dôvodu. Z procesného hľadiska tak žalobca zaviniť zastavenie konania, a preto by bol povinný nahradiť žalovanej účelne vynaložené trovy konania podľa ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a ani je žiadne trovy nevznikli, preto jej odvolací súd náhradu trov konania nepriznal.

Pretože žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania, odvolací súd sa zaoberal otázkou, či právo na náhradu trov konania vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej.

Podľa § 146 ods. 2 vety prvej OSP, ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť v konaní aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Ustanovenie § 93 ods. 2 OSP o možnosti vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitných predpisov, za ktorý sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je účinné od 15.10.2010 bolo zavedené do Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok.

Právo spotrebiteľov je združovať sa s inými spotrebiteľmi v združeníach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov, vyplýva z § 3 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o ochrane spotrebiteľa). Takto založené združenie sa môže na súde podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, aby odstránil protiprávny stav rovnako ako sám spotrebiteľ. Právo spotrebiteľov môže teda združenie chrániť tým, že samo podá návrh na súd proti porušiteľovi práva, môže podľa § 26 ods. 5 OSP zastupovať účastníka na základe plnomocenstva alebo môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 OSP. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa.

Z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník sa dal vo veci zastúpiť advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom, so sídlom Bratislava, Dobrovičova 13. Právny zástupca vedľajšieho účastníka v oznámení o vstupe do konania zo dňa 12. 08. 2014 požiadal o doručenie žaloby s prílohami a žiadal priznať náhradu trov konania. Žalobca nesúhlasil s jeho vstupom do konania a žalovaná so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jej strane vyjadrila písomne svoj súhlas. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 26. 01. 2015 č. k. 10C/235/2014-35 pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania. Žalobca podaním zo dňa 23. 01. 2015 zobral svoju žalobu v časti istiny vo výške 146,10 eura a v časti príslušenstva späť. Vedľajší účastník sa k veci vyjadril písomným podaním zo dňa 25. 05. 2015 v ktorej vzniesol námietku premlčania a poukazoval na RPMN úveru v zmysle úverovej zmluvy vo výške 70 %. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Jeho vyjadrenie cituje ustanovenia Občianskeho zákonníka, poukazuje na RPMN, ktorá z listinných dôkazov nevyplývala a teda z uvedeného možno zaujať záver, že toto vyjadrenie podáva v rovnakom znení v desiatkach obdobných konaní, do ktorých zahlásil svoj vstup.

Odvolací súd preto ďalej skúmal, či takto vyčíslené a uplatnené trovy zo strany vedľajšieho účastníka boli účelne vynaložené trovy konania. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo, ako v danom prípade, procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vyvodiť z článku 47 Ústavy SR. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia treba považovať za účelne vynaložené trovy.

Každý má právo na to, aby bol zastúpený advokátom. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj v prípade, ak má účastník právo na náhradu trov konania, každý úkon a každé platenie trov konania treba posudzovať samostatne. To platí ako na trovy, ktoré boli označené ako nevyhnutné i na trovy právnej pomoci. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia však nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností.

Odvolačí súd rovnako dospel k záveru o neúčelnosti vynaložených trov konania zo strany vedľajšieho účastníka. Uvedené je možné vyvodiť z následného postupu vedľajšieho účastníka, ktorý bez vedomosti o danom spore zahlásil vstup do konania. Odvolačí súd konštatuje, že samotné združenie je vytvorené za účelom ochrany spotrebiteľa, a preto by malo byť spôsobilé chrániť práva a záujmy spotrebiteľa bez ďalšej pomoci zo strany advokátov. Toto právo mu neupiera, iba konštatuje, že tieto finančné prostriedky nepovažuje za účelné vynaložené na uplatňovanie a bránenie práva. Ak sa vedľajší účastník aj napriek uvedeným skutočnostiam dal v konaní zastúpiť advokátom, je to jeho voľba, ale bez práva na náhradu trov konania. Takéto zastúpenie združenia na ochranu spotrebiteľa je v rozpore so základnými princípmi, pre ktoré boli združenia vytvorené a zástupcom vyúčtované trovy konania preto považoval za neetické, keď zástupca vedľajšieho účastníka si účtoval trovy konania za úkon prípravy a prevzatie zastúpenia, keď z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že pri vstupe do konania o danom spore nemal žiadnu vedomosť a ani nekontaktoval žalovanú, na strane ktorej ako vedľajší účastník vystupuje. Je nutné prihliadnuť aj na skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania bez ohľadu na vôľu žalovanej strany, ktorej záujmy mal hájiť v danom spore a bez toho, aby mal náležitú vedomosť, odhliadnuc od spisovej značky a mena účastníka konania, o skutkovom stave danej veci, z čoho možno vyvodiť záver, že uvedený vstup do konania je paušálny a vedľajší účastník tak postupuje aj v stovke ďalších prípadov. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní do ktorého vstupuje automaticky vyčísluje aj náhradu trov právneho zastúpenia. Z uvedených dôvodov odvolačí nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.